

udvikler til sig selv, men til en kunde, så er det også muligt at tjene penge på at udvikle fri software. Det er med andre ord ikke ulovligt at tjene penge på fri software.

Hvis kunden blot har en opgave, der skal løses, vil han normalt ikke interessere sig for licensen. Det står derfor udvikleren frit for at bestemme denne. Med fri software er det muligt at lokke andre til at være med til at udvikle, hvorved udgiften til udvikling kan begrænses.

En anden kilde til indtjening er en kunde, der allerede benytter fri software, men som ønsker tilretninger eller support. Tilretninger vil normalt være nemmere at lave i fri software end i ufri, idet man har programteksten til rådighed.

Det er også i orden at tage penge for at sælge fri software. Prisen må man selv bestemme, men man må som tidligere nævnt ikke forhindre køberen i at kopiere softwaren og sælge den videre.

Garantier

Hvis man læser sine licensbetingelser til ufri software vil man opdage, at ufri software lige som fri software normalt ikke giver nogen garantier. Men præcis som med ufri software kan du til fri software købe dig til en garanti. Forskellen og fordelene ved fri software er, at forskellige software-leverandører kan konkurrere, da de alle har programteksten og derfor lige vilkår til at reparere eventuelle fejl.

Mere information

Du kan lære mere om fri software her:

<http://www.gnu.org/philosophy/free-sw.html> – Fri software definitionen.

<http://www.linux.dk> – Linux i Danmark.

<http://www.bsd-dk.dk> – BSD i Danmark.

Fri software

- en hurtig indføring i tankerne bag fri software

I folderen beskrives, hvad der karakteriserer fri software, hvordan fri software udvikles, hvordan man tjener penge på fri software samt hvilke garantier der gives.

oftvarens frihed

Fri software (også kaldet Open Source software) er software, der opfylder 4 frihedskrav:

- Retten til at bruge softwaren
- Retten til at kopiere softwaren
- Retten til at se, hvordan programmet virker (dette kræver adgang til programteksten)
- Retten til at ændre softwaren

Disse krav kaldes Fri Software Definitionen (FSD), og er indarbejdet i forskellige licensbetingelser. De mest brugte licensbetingelser inden for fri software er GPL og BSD.

censer

GPL

GNU General Public License (GPL) opfylder FSD. GPL kræver, at ændrer man i softwaren og derved laver et afledt værk, så må dette værk kun distribueres under GPL. Som eksempel kan nævnes, at kernen i Linux er under GPL

BSD

Berkeley Software Distribution (BSD) opfylder FSD, men i modsætning til GPL, kræves det ikke, at afledte værker også skal være under BSD-licensen. Det er derfor lovligt at ændre software under BSD-licensen og indbygge det i ufri software (så som Microsoft Windows). Som eksempel kan nævnes, at kernen i FreeBSD er under BSD-licensen.

Som tommelfingerregel kan man sige, at ønsker man at ens software skal bruges af flest mulige, så skal man udgive det under BSD-licensen. Hvis man ønsker, at man selv får glæde af andres rettelser og udvidelser, så skal man i stedet vælge GPL.

Udvikling af fri software

Starten af et fri softwareprojekt sker ofte som følge af, at en programmør har et problem, han skal have løst. Lad os kalde ham Peter. Peter mangler et værktøj til problemet. Han laver derfor et minimal program, som løser hans problem – mere eller mindre godt. Dette program udgiver Peter så under en fri licens (f.eks. GPL) og lægger det til fri download via Internettet.

Hvis andre har samme problem, kan de nu hente Peters program og køre det. Hvis de finder fejl, kan de rapportere dem til Peter. Da brugerne har programteksten, kan de, hvis de er avancerede brugere, måske endda indkrede fejlen, og hvis de er programmører, så kan de lave en fejlretelse til Peter. Peters program er derved blevet bedre uden at Peter selv har skullet bruge tid på at finde fejl eller lave fejlretelse.

Som bruger giver desuden en tilfredsstillelse, at man i næste version af programmet kan se, at "ens" fejl er rettet.

Brugeren kan være en privat person, men kan lige så nemt være en ansat hos en virksomhed, som får løn for at løse det samme problem, som Peter havde. Da den ansatte får hjælp fra Peter til at løse sine problemer, kan der derfor være god økonomi i at benytte fri software, idet alternativet ville have været at udvikle hele softwaren selv.

Der er dog områder, hvor fri software-udviklingsmodellen ikke virker. Det er inden for software, der har en begrænset levetid eller som har et meget begrænset marked. Spil har en begrænset levetid og vil normalt ikke kunne udvikles som fri software. Programmer, som kun er 2 konkurrerende virksomheder er interesseret i, vil normalt heller ikke kunne udvikles som fri software.

At tjene penge på fri software

Hvis man udvikler til sig selv kan man altså spare ressourcer, ved at lade udviklingen foregå som fri software. Hvis man ikke